

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань науки і освіти

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-31-55

№ 04-22/17-1486

" 16 " грудня 2008 р.

Голові Об'єднання громадських організацій
«Всеукраїнське агентство авторів»

Злотнику О.Й.

Копія : Всеукраїнське об'єднання суб'єктів
авторських і суміжних прав «Оберіг»

Шановний Олександрє Йосиповичу !

У Комітеті з питань науки і освіти розглянуто Ваше звернення про надання роз'яснення щодо порядку позбавлення статусу уповноваженої організації колективного управління. Дійсно, ця процедура врегульована недостатньо, на що звертається увага, зокрема у Рішенні Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти «Про стан державного регулювання і управління у сфері розвитку, правової охорони і захисту інтелектуальної власності та інноваційної діяльності в Україні» від 16 квітня 2008р.

Так частиною другою статті 43 Закону України «Про авторське право і суміжні права» передбачено, що «збирання винагороди за використання фонограм (відеограм), що зазначені у частині першій цієї статті, і контроль за їх правомірним використанням здійснюються визначеними Установою уповноваженими організаціями колективного управління.»

У частині другій Постанови Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. №71 «Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її виплати» зазначено, що «відповідно до статті 43 Закону України "Про авторське право і суміжні права" (3792-12) Кабінет Міністрів України постановляє: Міністерству освіти і науки розробити у місячний термін із залученням організацій колективного управління майновими правами суб'єктів суміжних прав та затвердити порядок визначення уповноважених організацій, які здійснюватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, та визначити у місячний термін після затвердження зазначеного порядку такі уповноважені організації.»

На підставі частини другої статті 43 Закону України «Про авторське право і суміжні права» та частини другої Постанови Кабінету Міністрів

України від 18 січня 2003 р. №71 видано Наказ Міністерства освіти і науки України №309 від 21.05.2003р. «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління».

У пункті 5 Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм, встановлено, що Державний департамент інтелектуальної власності (ДДІВ) МОН України приймає рішення про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією. Про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією, ДДІВ видає свідоцтво встановленого зразка. У пункті 7 зазначено, що уповноважена організація заноситься до реєстру уповноважених організацій.

Частиною 1 пункту 10 Порядку встановлено, що за порушення вимог законодавства України у сфері охорони авторського права і (або) суміжних прав і цього Порядку рішенням ДДІВ уповноважену організацію може бути виключено з реєстру уповноважених організацій.

Таким чином, дійсно виникає колізія законодавства, оскільки на підставі акту нижчої юридичної дії, яким у даному випадку є Наказ МОН України №309 від 21.05.2003р., уповноважена організація колективного управління позбавляється права на збір і виплату винагороди, залишаючись при цьому уповноваженою організацією колективного управління на підставі статті 43 Закону, що є нормативним актом вищої юридичної сили та передбачає право такої організації на збір і розподіл винагороди.

Вважаємо, що уповноважена організація колективного управління, що виключена з реєстру уповноважених організацій, залишається уповноваженою організацією і за нею залишається право на збирання винагороди за використання фонограм (відеограм), опублікованих з комерційною метою, та контроль за їх правомірним використанням, оскільки ведення такого реєстру Законом не передбачено, а, відтак, виключення уповноваженої організації з такого реєстру не тягне за собою правових наслідків.

На нашу думку, пункт 10 зазначеного Порядку неповною мірою врегулює процедуру позбавлення статусу уповноваженої організації, оскільки йдеться лише про виключення з реєстру, тобто технічну дію.

Водночас, для позбавлення статусу уповноваженої організації колективного управління, ключовим залишається питання видання (відповідним органом) рішення про позбавлення уповноваженої організації колективного управління статусу уповноваженої або анульоване первинне рішення про визначення організації колективного управління уповноваженою організацією. У організації також має бути вилучене свідоцтво про визначення її уповноваженою організацією та здійснено публікацію у відповідному офіційному виданні.

Виходячи з викладеного можна зробити висновок, що виключення з реєстру уповноважених організацій колективного управління не тягне за собою позбавлення її статусу уповноваженої організації колективного управління і тому не є достатньою підставою для невиконання нею передбачених статтею 43 Закону України «Про авторське право і суміжні права» функцій щодо збору і розподілу винагороди.

Вважаємо, що уповноважена організація колективного управління може бути позбавлена свого статусу лише за відповідним рішенням суду, у разі звернення до нього ДДІВ про позбавлення уповноваженої організації такого статусу.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'P' followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

В. Полохало